

*Медицина
Раннього Нового
часу (Ренесансу).*

Епоха Відродження

- ✓ Лікарі займалися математикою для того, щоб знати астрологію і розуміти вплив небесних тіл на здоров'я людини;
- ✓ Вивчали грецьку, латину та арабська мови для читання медичних трактатів, книг по зоології, ботаніки та алхімії, яка додавала нові засоби до вже відомих медикаментів.

- ✓ Лікарське мистецтво було пов'язано не тільки з філософією і науками про природу, але також з живописом і літературою.
- ✓ Великі художники епохи Відродження - Тіціан, Мікеланджело, Леонардо да Вінчі, А. Дюрер, П.Веронезе і багато інших ілюстрували анатомічні твори XVI ст., «Золотого століття анатомії».

- ✓ Винайдено книгодрукування (Йоганн Гутенберг, середина XV ст.)
- ✓ Медичні і анатомічні знання не тільки на латині, а й на інших мовах стали популярними в різних країнах Європи.

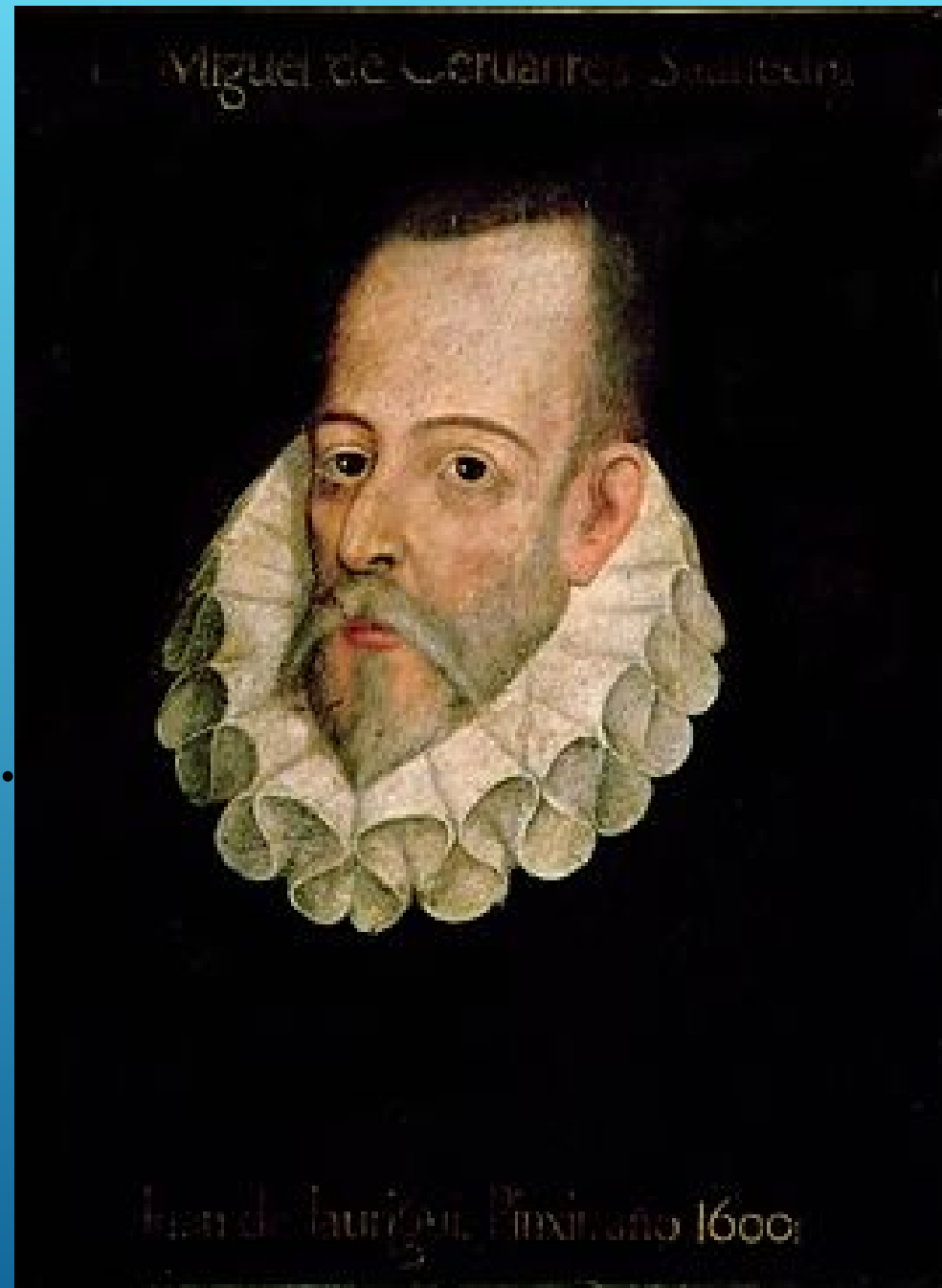
- ✓ Першим популярним друкованим твором медичного характеру був щомісячний календар кровопускань і прийому проносних засобів. Календар мав великий успіх не тільки у лікарів, а й у широкої публіки: у другій половині XV ст. його перевидавали більше 200 разів.
- ✓ Мистецтво кровопускань і використання кровососних банок, відігравало велику роль в медицині епохи Відродження.

- ✓ Пошуки нових торгових шляхів у зв'язку з закриттям караванних маршрутів, внаслідок розпаду монгольської царства і падіння Константинополя (1453), привели до великих географічних відкриттів: в 1492 р.- відкриття Америки Христофором Колумбом, в 1497 р - відкриття Васко да Гама морського шляху в Індію навколо Африки, в 1519-1522 рр. першого навколосвітньої подорожі Магеллана.
- ✓ Великі географічні відкриття мали значний вплив на економічне, політичне і культурний розвиток народів Європи.

Ф. Рабле закінчив медичний факультет в Монпельє і був відомий як лікар-практик. У 1523 р він підготував до видання «Афоризми» Гіппократа. Як міський лікар Рабле успішно займався санітарно-епідеміологічними заходами (прибирання з вулиць нечистот, заборона вуличної проституції, медичний нагляд за будинками терпимості).

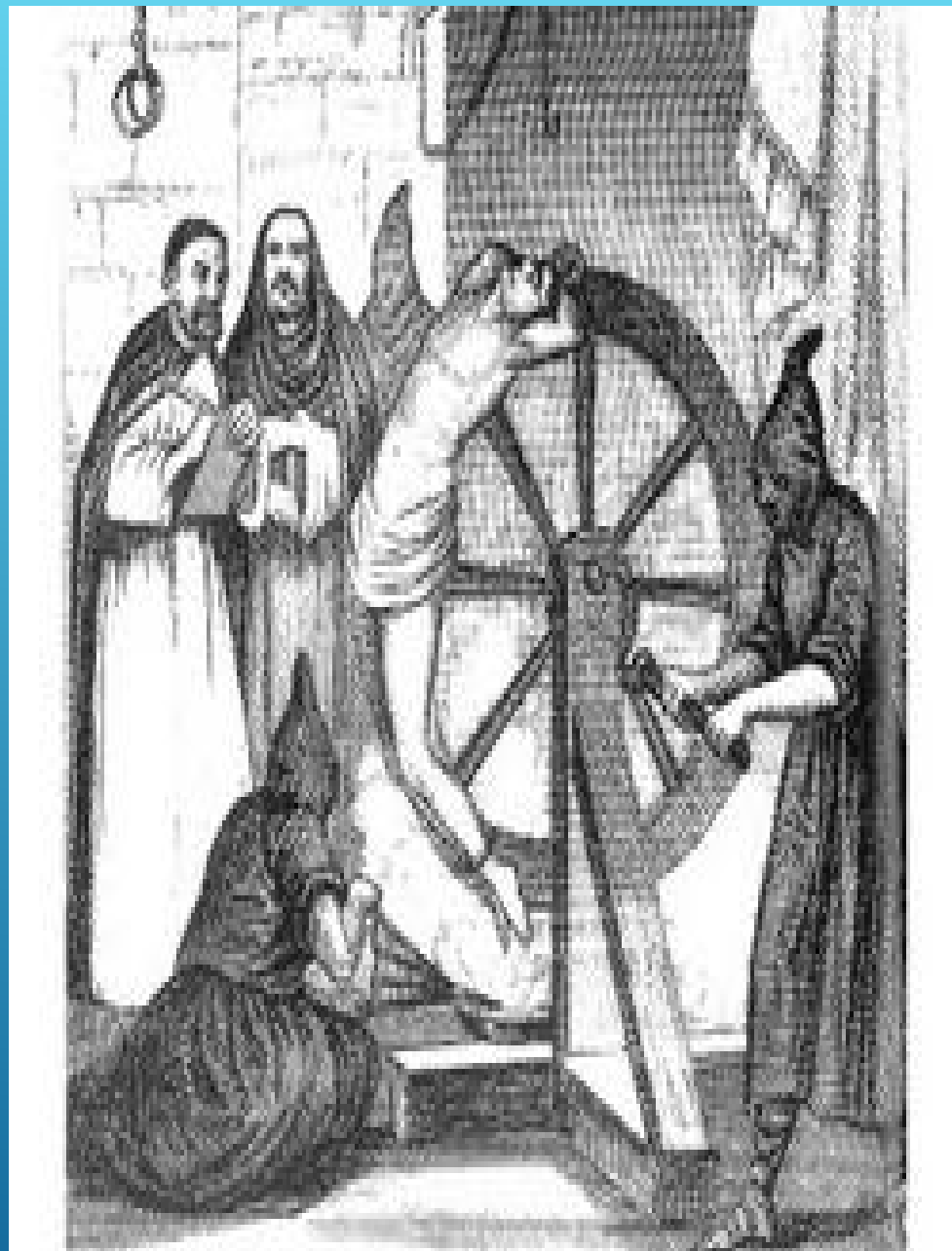
Великий М. Сервантеса
1588 р склав похвальний
сонет в честь «Нового
трактату про всі хвороби
нирок і сечового міхура».

Розвиток анатомії

- ✓ Церква тривалий час забороняла розтин людських трупів. Перші розтину стали проводитися в найбільш прогресивних університетах (Салерно, Монпельє) з особливого дозволу монарха.
- ✓ Так, у 1238 році Фрідріх II дозволив медичному факультету в Салерно розкривати 1 труп в 5 років (в Монпельє 1 труп в рік).

Існували лікарі-інквізитори,
Головна задача
яких стежити за
тим, щоб
Обвинувачений
не помер
"раніше часу".

- Історія епідемій в епоху Відродження характеризувалася двома особливостями: з'являються нові хвороби (сифіліс, англійська потова гарячка, висипний тиф) і ослаблення чуми, прокази.
- Причини інфекційних хвороб шукали в землетрусах, в виверженнях вулканів, особливих положеннях зірок.
- З'являється контагіозна теорія поширення інфекційних захворювань (Дж. Фракасторо).

- Для запобігання зараженню люди носили на шиї амулети - «чумні талери».
- Іноді вони містили на зворотному боці текст. Наприклад, в 1633 року в Бреслау (сучасний Вроцлав) була викарбувана монета, на звороті якої було написано: «У 1633 р померло 13 231 особу.
- Завдяки Божій допомозі та зусиллям лікарів видужала 1406 чоловік. Охрестили 1066 чоловік ».

Хірургія в епоху Відродження

- Хірургія в переважній більшості середньовічних університетів, не викладалася і в число медичних дисциплін не входила.
- Хірурги наукового освіти не мали, лікарями не вважалися.
- Хірурги вважалися ремісниками, мали свою цехову організацію.

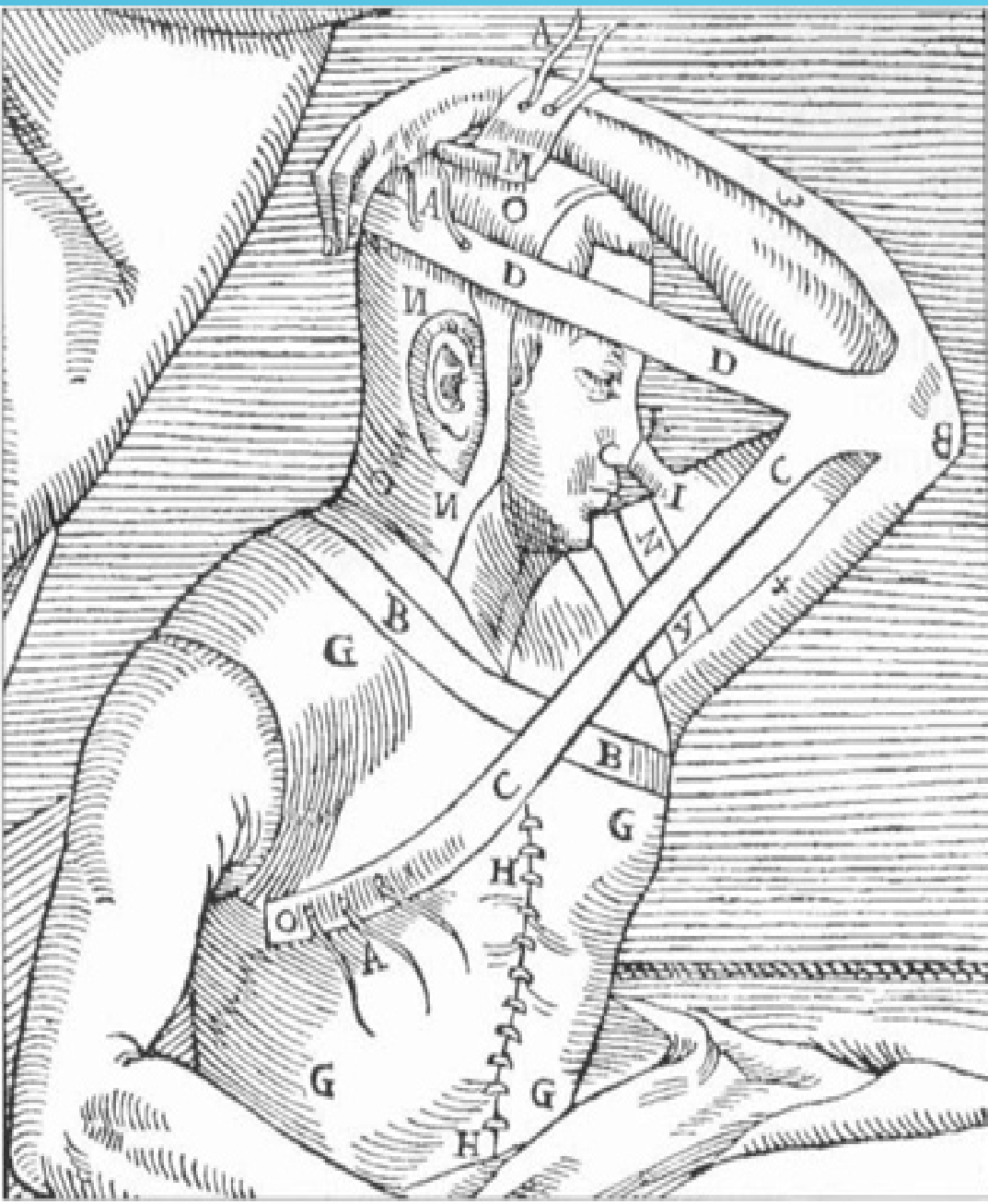
У XIV ст. в Європі з'являється вогнепальна зброя. Ускладнення ран стали пов'язувати з проникненням в організм пораненого "порохового отрути" (вчення Де Віго), в зв'язку з чим стали припікати поверхню рани розпеченим залізом або заливати киплячим складом смолистих речовин.

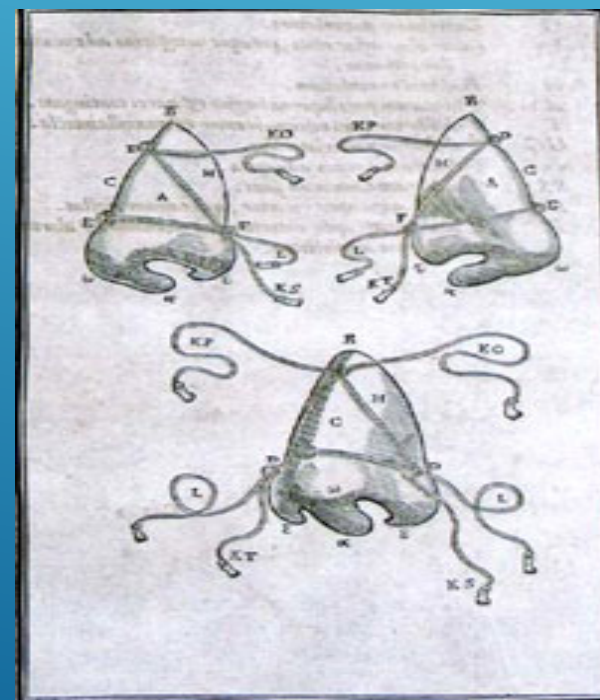
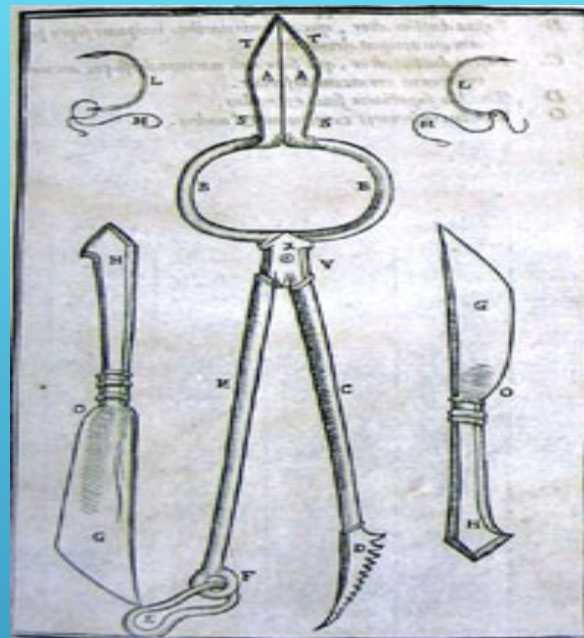
*Ricostruzione del naso
secondo Gasparre Tagliacozzo*

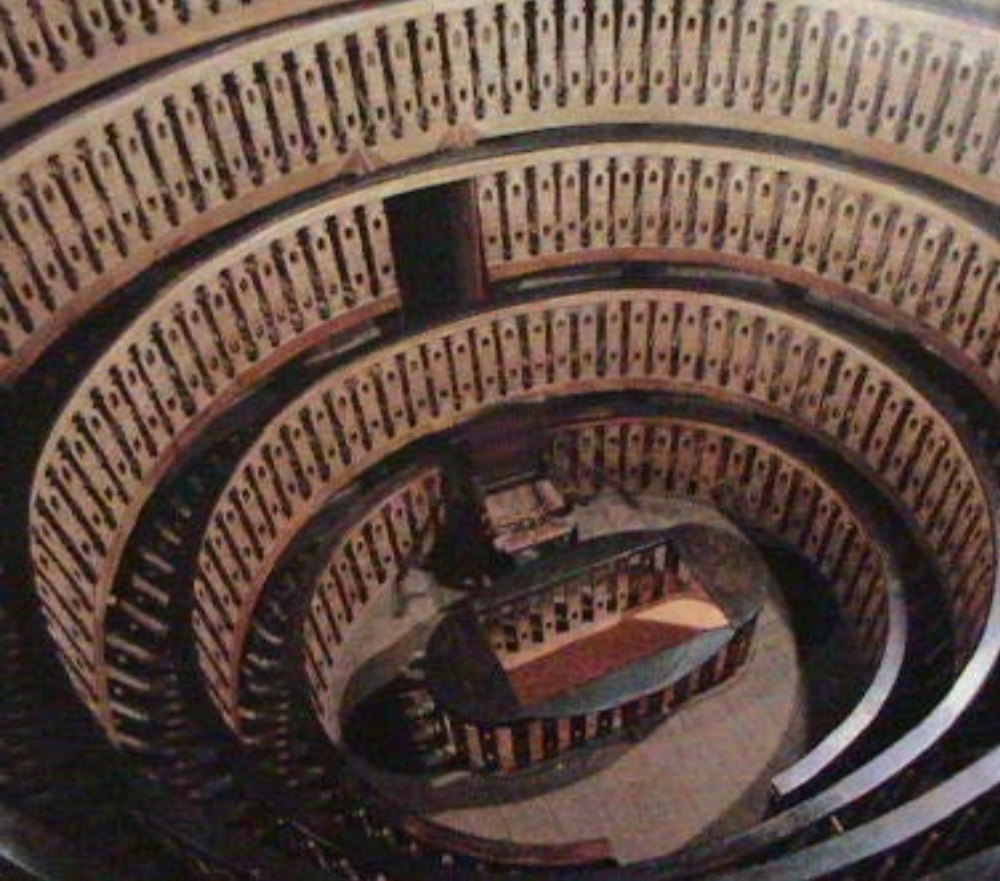
в 1597 році Gaspare Tagliacozzi завершив роботу над своєю книгою «De Curtorum Chimrgia per Insitionem» («Хірургія дефектів всажіванієм») з описом пластики носа і губи шматочком з плеча і 22 рисунками, в тому числі із зображеннями необхідних хірургічних інструментів (закруглених голок, скальпелів, щипців).

«Італійська»
пластика носа
шматочком з
плеча по
Gaspare
Tagliacozzi

За допомогою спеціальних інструментів - закруглених голок, скальпелів і щипців - створювалася нова носова перегородка між кінчиком носа і верхньою губою. Надати форму носа допомагав спеціальний макет, який косими пов'язками утримувався на голові.

1490г. Атомічний театр в Падуві. Перші анатомічні театри троїліс по моделі стародавнього Колізею. Це були амфітеатри, що дозволяють глядачам спостерігати за тим, що відбувається у анатомічного столу з усіх боків. Даний тип театру пропагувався анатомом Алессандро Бенедетті.

- Мондіно де Луцці (Mondino de Luzzi, 1275-1326) .- склав в 1316 р трактат «Anothomia» - перший підручник анатомії в Західній Європі.
- У 1521 р Беренгарією де Капрі опублікував свої «Коментарі» до підручника Мондіно де Луцці, с анатомічними малюнками.

- Акушерство продовжувало залишатися на дуже низькому ступені розвитку. Заняття акушерством в середні століття вважалося низьким і непристойним для лікарів-чоловіків.
- Початок родової діяльності продовжувало залишатися в руках бабок-повитух.

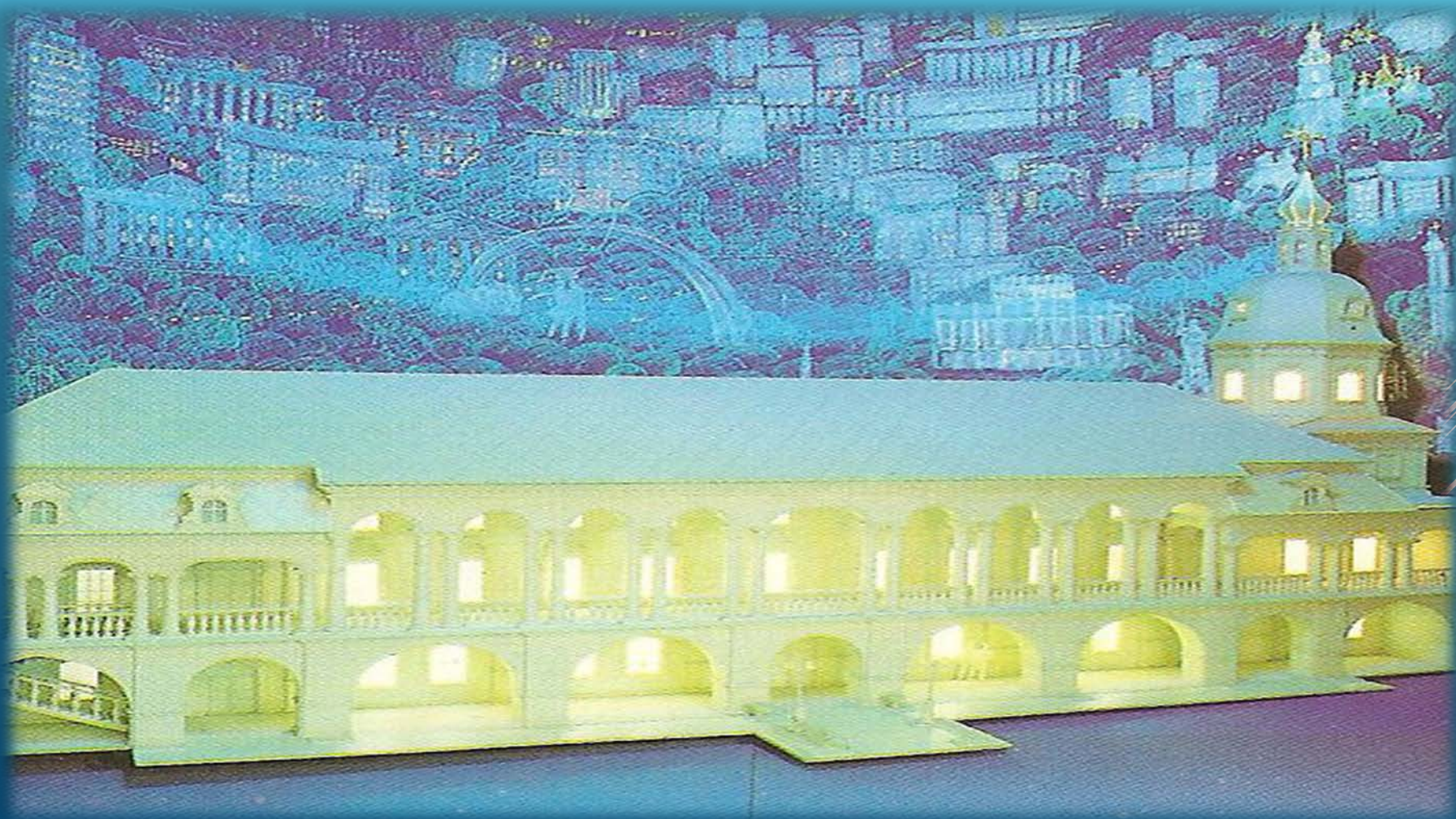
Смертність під час пологів і в післяпологовом у періоді була дуже високою. Вагітні жінки жили під постійним страхом смерті.

- ✓ У практичному акушерстві з родорозроджуючих операцій застосовувалися перфорація головки, декапітація і ембріотомія.
- ✓ За законами середньовічної християнської церкви впливало, що смерть породіллі відбувається з волі бога: знищення внутрішньоутробного плода, що володіє «божественної душею», розглядалося як звичайне вбивство.
- ✓ В результаті церква сильно перешкоджала розвитку акушерства, що призводило в кінцевому рахунку до високої смертності під час пологів. Виник парадокс - католицька церква проповідувала принцип «Живіть і розмножуйтеся», але при цьому сама перешкоджала своїй ж проповіді.

- Клінічне (біля ліжка хворого) спостереження при лікуванні і при навчанні майбутніх лікарів знала давньогрецька медицина Гіппократа, медицина в Арабський халіфат і в Салернській школі.
- Пізніше медичні факультети середньовічних університетів Західної Європи, побудувавши своє викладання схоластичне, по книгам, на багато століть відмовилися від навчання студентів біля ліжка хворого.

- ✓ Відновив клінічне викладання медицини в XVI столітті лікар Монтано (1489-1552) в Падуанському університеті.
- ✓ Монтано вчив лікувати хворого, спостерігаючи його біля ліжка, відвідуючи його і часто бачачи хворого. «Джерело медичної науки - тільки біля ліжка хворого», «Вчити можна не інакше, як відвідуючи хворих», - такими були основні положення Монтано.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

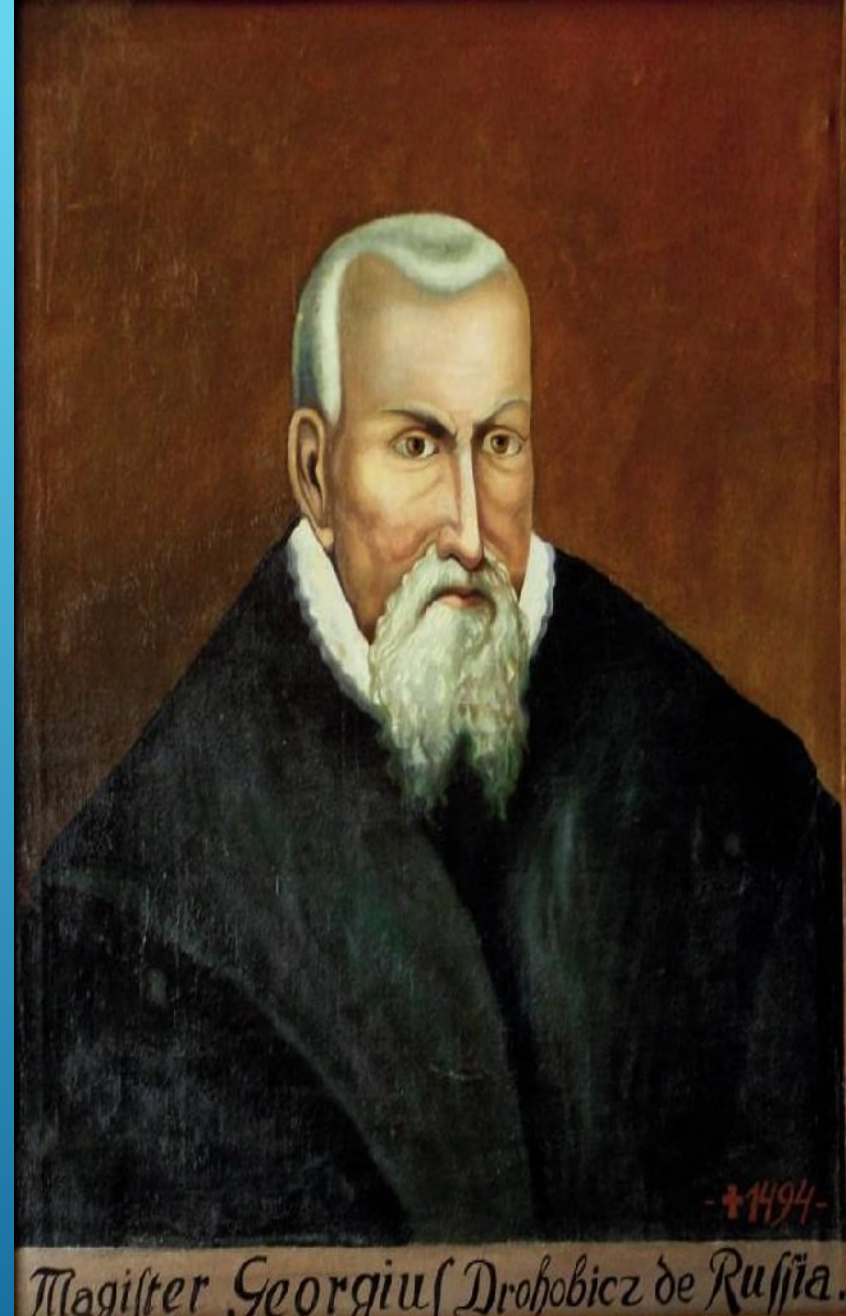
ЯН ЗАМОЙСЬКИЙ

- ▶ Здобув освіту в Падуанському університеті.
- ▶ Відкрив Замойську академію (м. Замост біля Львову)

▶ ЮРІЙ (ГЕОРГІЙ) ДРОГОБИЧ-КОТЕРМАК

- ▶ Вивчав медицину в *Краківському і Болонському університетах*
- ▶ Вірив у могутність людського розуму, усіма силами намагався розвивати його у кожній людині.

ЄПІФАНІЙ СЛАВЕНЕЦЬКИЙ

- ▶ Викладав медицину в *Києво-Могилянській академії*.
- ▶ Переклав *слов'янською мовою* підручник *анатомії* Андреаса Везалія.
- ▶ Написав *слов'яно-грецький словник*.

ДЯКУЮ

ЗА

УВАГУ!

